

„Soča“ izhaja vsak petek in velja za pošto prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in prav tako pri „pustnicah“ se plačuje za navadno tiskopisno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za več črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici, blizu „freh kron“, na starem trgu; in nanski ulici; v Ajdovščini pri trgovcu g. Dolencu

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici v Hilarijanski tiskarni, naročnina pa opravištvu „Soča“ Via Rabatta (Rabatišče) št. 20.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepromožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Deželni zbor goriški.

10. in 11. seja.

Seja X. je pričela 20. jul. ob 4 urah pop. O prvi točki dnevnega reda predlaga poročevalec dež. odbora Gasser, naj sklene zbor: 1. Pooblaščuje se dež. odbor, da predplača vis. c. k. vladi in proti povrnitvi v l. 1883 znesek 3000 gold. iz dež. zaloga; 2. pooblaščuje se dalje, da poštee znesek 1000 gld., dovoljen v seji 9. sept. 1881 — vse to v namen, da se konečno doženejo dela za izmočirenje (izsušenje) doline za Kobaridom; 3. omenjena zneska naj se izplačata tisti oblastniji, katero bo v. vlada v to pooblastila.

Posl. pl. Dottori predlaga k 1. točki odborovih predlogov naslednji dostavek: „Kakor hitro prejme od v. vlade določeno zagotovilo, da se denar povrne“ Posl. Pagliaruzzi ugovarja temu predlogu, — poročevalec pa se mu pridruži. Pri glasovanju obvelja 1. točka po odborovem predlogu in potem z večino glasov tudi Dottorijev dostavek. 2. in 3. dostavek se sprejmeta brez ugovora.

Poročevalec peticijskega odseka Dottori. Peticije občin kanalskega okraja, katerim so se pridružile tudi občine bovškega okraja v namen, da bi se za prošilo znižanje hišnega davka, odstopijo se dež. odboru z naročlom, da pada v zmislu teh prošenj utemeljeno poročilo pristojnim oblastnjim in da raztegne prošnjo na ime prebivalstva kmečkih občin cele dežele.

Vdovi rajuškega učitelja Iv. Borghes-a dovoli se enkrat za vselej podpora 25 gl. iz dež. zaloga.

O prošnji akad. društva „Slovenija“ na Dunaji in podpornega društva slovenskih vseučilišnikov v Gradcu za podporo prestopi dež. zbor na dnevni red. Goriški dež. zbor namreč z veliko blagodarnostjo podpira naše vseučilišnike s tem, da pojedincem, ako ga prosijo, redno in brez ugovora podeljuje denarne podpore; zato pa zameta prošnje društv., ki tako rekoč kolektivno še enkrat prosijo za to, česar se posamnikom ne odreka.

Geat France iz Brume je dobil 25 gl. podpore za 1883, da bo mogel obiskavati obrtniško šolo v Marijanu.

Posl. Povše predlaga, naj se na prošnjo kanalski požarni straži podeli 50 gl. podpore. Gasser podpira ta predlog; ali pri glasovanju obvelja odsekov predlog, naj se prejde na dnevni red.

Kakor smo zadnjič poročali, dovolil je dež. zbor na dr. Tonklijev priporočilo občinam, po toči poškodovanim, 3000 gl. podpore; dež. odbor je pooblaščen

ta znesek razdeliti v namen, da se porabi za javna koristna dela ali za nakup potrebnega semena ali kakor si bo primerno. Dr. Tonklijev predlog se sprejme z dostavkom, predlaganim od posl. Coroninija, da je izključeno razdeljevanje denarja med posamične občinarje.

Posl. dr. Abram poroča v imenu pravnega odseka o načrtu zastran razdelitve občinskih zemljišč Oseških, in načrt obvelja, kakor ga predlaga pravni odsek, tudi v 2. in zadnjem branji.

Dr. Tonkli poroča v imenu pravnega odseka o peticiji občinskega zastopa v Renčah, da bi se most čez Vipavo v Renčah uvrstil med skladovne. Ta prošnja se odstopi dež. odboru, da dožens potrebne poizvedbe in stavi v prihodnji sesiji primerne predloge. — O prošnjah občinskih zastopov iz Fare, Š, Lovrenca pri Muši in Gradiške, potem občin Kormin, Marjan in Zagraja prestopi se na dnevni red.

G. vladni komisar bere v odgovor na interpelacijo dr. Tonklijia in tovarišev, ondan stavljeno zaradi zakasnejenja vpeljave zemljišnih knjig v Bovškem, Tolminskem in Goriškem okraju — poročilo predsednika goriške okrožne sodnije, podano v tem oziru c. kr. nadsodnji v Trstu.

Mi to poročilo prepisemo tudi po slovniški obliki nespremenjeno; glasi se takó:

„Visoko Predsedništvo

Vsled visocega ukaza b. t. m. št. 1718 (Pr. in verniški v deželnem zboru stavljeno interpelacijo, gledé ustanovitve zemljišnih bukev v Bovcu, Tominu in Goriškem okrožju, polajam pojasnilno sporočilo

Ne mora se oporekati, da je osnova novih zemljiških bukev v sodniškem okraju Bovec zaostala, in da so nove zemljišne bukke do zdaj le za katastralno občino Koritence tamkajšnega okrožja dogotovljene. Temu zastanku uzrok je deloma, da okrajni sodnik nima nobenega za sodnika izprašanega uradnika. Če je sodniško okrožje še tako majhno, ima vendar en sam sodnik v istem dovolj opravila in mnogoteri opravi sodništva so, ki mu ne dovolé potrebniga časa, da bi hitro osnoval zemljišne bukke. Če zraven teh razmer se pridruži v osebi sodnika tudi bolezen in starost, kar pri sodniku v Bovcu je, radi česar je tudi vže prosil za pokoj, je jasno, da kljub mojemu poganjanju, da z zemljišnimi bukvami se ne napreduje. Upam da bode imenovani sodnik v kratkem upokojen, in da na njegovem mestu mlad in delaven sodnik prevzame uknjiženje in doverši v primirno kratkem času.

Gledé uknjiženje v sodniških okrajih Tomin in Gorica napreduje isto praviloma, v prvem okraju so

zemljiško bukke za 15 katastralnih občin in drugim za 22 katastralnih občin dogotovljene, in pri vsaki teh sodnij zgotovilo se bode v teku leta še nekoliko zemljoknjižničnih osnov. — Če se pomisli da sodniki zraven družih uradnih opravil s katerimi imajo dovoljno opravka, morajo tudi zemljišne bukke napravljati, če se pomisli, da prepisovanje tež iz starih zemljiških bukev v nove, da je zamudno določiti stare tabularne števila s katastralnimi števili, tako se ne mora terditi, da se osnova zemljišnih bukev nepriстойno zavlačuje. To marveč, kolikor okoljščine dopusté praviloma napredujejo, in sodniki storé vse mogoče, da to delo tim hitreje doverše. Da dotacijski zalog zemljiškega uknjiženja ne zadostuje in iz tega uzroka se mora tje in sem to delo odložiti, tudi se prizna da omenjeno določeno večinoma po zemljomercih se rešiti mora, katerih opravila vsled mnogih potrebnih mestnih pregledov mnogo stanejo.

v Gorici dne 7. julija 1882.“

To pojasnilo je nekoliko tolažilno; v drugem pa nam bodo Bovečani gotovo poročali, kako sami stvari presojujejo.

Prejde se potem k nadrobni razpravi cestnega policijskega reda; ali posamični odstavki poberejo toliko časa, da se sklene konec seje.

XI. ali poslednja seja se je začela 21. jul. ob 9. uri zjutraj.

Na predlog posl. Dottorija sklene zbor, da se načrt o cestnem policijskem redu vrne dež. odboru v namen, da načrt in popravke iz obravnave dež. zbora pregleda in ga zopet predloži v prihodnjem zasedanju.

O drugi točki dnevnega reda razvija posl. Coronini svoje razloge, s katerimi podpira naslednji, od več poslancev z obeh stranij podpisani in za današnjo sejo odločeni predlog: „Naročuje se deželnemu odboru, naj sestavi za prihodnjo sesijo načrt postave, po kateri se prepové vsem avtonomnim zastopom in oblastnjim, da podelé svojim udom podvzetja, odvisna od zalogov, ki jih oni oskrbujejo, ali da jim izročé preiskave, zavetništva, načrte ali druga naročila, za katere gre kaka odškodba v denarji.“

Posl. dr. Tonkli predlaga, naj zbor prestopi na dnevni red o tem predlogu. Tonklijev predlog se zavrne in sprejme se Coroninijev predlog. Poslanci so podpirali ta predlog gotovo vsled grenke skušnje, kakoršnih le premnogo doživimo v raznih korporacijah.

Poročevalec pravnega odseka dr. Deperis predlaga, naj sprejme zbor načrt postave, obsegajoč stavljeni red za Goriško mesto. Posl. Dottori pa predlaga, naj se načrt odstopi dež. odboru, da ga na-

LISTEK.

Splet, staro dalmatinsko mesto.

Ker se o Spletu in njegovem pomenu dandanes veliko govori in piše, bo naše čitatelje gotovo zanimal opis tega mesta, posnet iz privatnega pisma.

Splet je vrlo zanimivo starinsko mesto. Nastalo je v obzidju nekdanje ogromne palače Dioklecijanove in od tod ima tudi svoje ime (S—palatium, kakor spasseggiare mesto: passeggiare). Od starinskih ostankov vidi se še prav dobro palačino ozidje z ogle-nimi stolpi, dvoje vrat (glavna vrata „Porta aurea“), „vestibulum“, portik vestibula, mala hišna kapelica (sedaj baptisterij) in pred vsem Dioklecijanov mauzolej, ki je spremenjen v sedanjo stolno cerkev sv. Duje (Domnius, Doimo), čegar praznik pade na 7. maja. Tej stolni cerkvi prizidal je bil v XIII. stoletju domač umetnik prekrasen visok stolp, jeden najlepših spominkov srednjeveškega zidarstva. Sestavljen je skoro iz samih kamnenih stebrov in bogato oplešan z najmnogovrstnejšimi skulpturami. Ali cerkev, kakor stolp trpela sta mnogo v teku časa. Kamenje se je bilo začelo luščiti in posamezni kosi so padali na tla in žugali z veliko nesrečo obiskovalcem cerkve.

Zato se je ministerstvo odločilo po nasvetu centrale komisije in zlasti po prizadevanju prof. Hauserja, korenito popraviti cerkev in stolp. Delo se je pričelo lani in upanje je, da bode cerkev že do prihodnjega leta popravljena, stolp pa v petih letih. Z velikanskimi stroški so nakupili dolge in močne grede ter napravili iz njih oder v cerkvi in okoli vsega zvonika do vrha. Kdor ne vidi, ne veruje, koliko dragega lesa se je tu porabilo. Na posameznih oddelkih delajo težaki in delalci, vsak dan okoli 130—140 oseb. Vsak poškodovan kamen vzdignejo iz zida in ga nadomestijo z novim, popolnoma po vzgladu prvega izdolbenim in oplešanim. To pa niso mali kamni, nego stršanske peči in skale, katere morejo le največi stroji na določeno mesto vzdigniti. Mislmo si tore lahko, s kakimi težavami so morali stari take kamenene kose na njih mesto spravljati. Ali trud in velikanski stroški države (cerkev ne pripomaga čisto nič k temu popraviljanju) poplačal bode obilno prerajeni spomenik stare umetnosti. Prof. Hauser pravi, da spletski stolni cerkvi in njenemu zvoniku ne manjka nič drugega, nego da „ni blizu Dunaja“.

Zraven starega mesta začeli so pod Benečani zidati izven palačinih zidov novo, pa tudi zelo stisneno in ne lepo mesto, ki ima le malo kje kak lep okenski ali vratski obok. Staro in novo mesto obdali so Benečani z bastijoni, na katerih se še dan-

danes vidijo krilati levi. Še le zunaj teh bastijonov stoji petero predmestij („varoši“) spletskih. To so prave tesne, umazane vasi in njih prebivalci sami kmetje, ki zjutraj na svojih oslih na polje jezdiyo in se zvečer ravno tako domov vračajo. Vsak kmet ima razen tega še svojo ovco in ta teka za gospodarjevom oslom, kakor pri nas za tisto ovco, ki zvo-nec nosi. Na osla pa se ne spravi le kmet, nego spredej in zadi tudi njegovi otroci, vse to po vrhu butare drv ali trave, katero mora ubogi osel vlačiti. Spletski varošani so namreč zelo sirovi in neusmiljeni. In ti ljudje, čisti Hrvati, ki ne znajo ni besede talijanske, so prava garda spletskega demagoga Bajamonta! Varošanke so vse unazane in raztrgane ter opravljajo po največ službo fakinov, pronasevaje blago z ladij in na ladje. Tudi v mestu je večina prebivalcev siromakov, težakov in beračev, (teh poslednjih je nepopisljivo mnogo). Le manjšina meščanov sestoji iz srednjih in malih trgovcev ter malih obrtnikov (mizarjev, sodarjev in konoparjev). Uradnikov in vojakov ni posebno mnogo. Vsi pa, s prav neznatno izjemo, so hrvaške narodnosti in vsak Splečan govori oba jezika, ne kakor v Zadru, kder je mnogo pravih Italijanov.

tančno pretrese in zopet predloži ali samega ali združenega z onim za celo deželno. Ta predlog se sprejme z večino glasov.

Poroč. dež. odbora Gasser. Obrtniški šoli za košarje v Fojanu se dovoli za dobo od 1. maja do 1. nov. 1882 podpore 260 gl.

Prošnja Goriškega mesta, da bi se garancija za posojilo 100.000 gl., katere utegne mesto na posodo vzeti, vrne se z ozirom na že omenjeni sklep dež. odbora, da jo primerno reši.

Posl. dr. Tonkli poroča v imenu finančnega odseka o proračunu dež. zaloga za l. 1883.

Pri splošni razpravi spominja gospod vladni zastopnik na to, kar je lani pri enaki priliki opomnil glede davščine od piva, opazuje da visoko ministerstvo ni priporočilo za cesarsko sankcijo enake davščine, kakor se misli letos naložiti in da tudi ni pričakovati, da bo zansprej tako davščino predložilo v potrdbo, če se ne deane v pravo razmerje z deželno doklado vina.

Ker ne prša nikdor drugi besede, sklene predsednik razpravo in začnejo se pretresovati posamezna poglavja proračuna in odsekovi konečni predlogi.

Proračun se potrdi tako-le:

A. Potrebščine. 1. Stroški za deželni zbor gl. 2300. 2. Splošni oskrbnišveni stroški gl. 22.417. 3. Stroški, ki jih prizadeva nepremakljivo deželno premoženje gl. 3497. 4. Kmetijski in obrtniški stroški gl. 1212. 5. Stroški za javno varnost 16.085. 6. Zdravstveni stroški gl. 3584. 7. Humanitarni zavodi gl. 98.945. 8. Stroški za splošni poduk in odgojo gl. 29.565. 9. Podpore občinam za skladovne ceste gl. 10.950. 10. Stroški za vožnje in druge vojaške namene gl. 916. 11. Deželni dolg gl. 2593. 12. Razni stroški gl. 5258. 13. Izredni stroški gl. 5375. 14. Predplače, ki se imajo povrnuti gl. 8178. Vse potrebščine skupaj gl. 210.875.

B. Založba. 1. Dohodki iz deželnega premoženja gl. 24.150. 2. Dohodki iz javnih naslovov gl. 75.272. 3. Drugi dohodki gl. 860. 4. Vsa založba skupaj gl. 100.382. Če se primerja znesek proračuna za potrebščine leta 1883 gl. 210.875, se založbo gl. 100.282, pokaže se premanjkljeja gl. 110.593.

Da se založi premanjkljeje dež. zaloga za leto 1883, sklene zbor, da se bo terjala:

1) Doklada po 12% od celega zneska vseh neposrednih državnih davkov.

2) Doklada po 20% na vžitine vina, mošta in mesa.

3) Davščina ednega goldinarja za vsak hektoliter na drobno potocnega piva.

Po predlogu poslauca grofa Coroninija sprejme se kot 4. točka finančne postave sledeči predlog: Doklada po 500% na državne davščine vpeljave vsled postave od 23. junija 1881 N. 62 drž. zak., zadevajoča kupčijo in prodajo na drobno žganih pijač.

Kot 5. točka se sprejme odsekov predlog:

Zastran načina, po katerem se ima pobirati deželna davščina od piva zlasti zastran oseb, po katerih in pogojev, pod katerimi se ima terjati, glede kontrolne oblasti organov, kojim je pobiranje izročeno in glede kaznovanja prestopkov, veljajo enaka pravila, kakor za pobiranje vinske užitnine.

Slednjič obveljajo sledeče resolucije:

Naloženo je deželnemu odboru:

1) Da predloži s proračunom za leto 1884 razdolžitveni načrt za dolg 80.000 gl., ki ga ima dežela pri goriški zastavljavnici (Monte di Pietà) in ž njo združenim hranilnici;

2) da se ima s c. kr. kmetijskim društvom v Gorici pogajati za odstop nje kmetije deželi v last za kupno, ceno ki se ima določiti, in da predloži svoje dozdnevne predloge deželnemu zboru v prihodnji sesiji.

Po predlogu poročevalca potrdi se finančna postava za leto 1883 tudi v zadnjem branji.

Ker je dnevni red končan, vstane predsednik in se poslovi blizu takó-le: „S tem, častita gospoda, je pritisnen pečat na poslednjo dobo našega delovanja. Resna sodba je ta, gospoda moja! Ž njo prehaja skupnost naših činov postavo in uprave v preteklost; ž njo se izroča sodba o našem delu bodočnosti; ž njo se naši vesti vsiljuje veliko prašanje, ali nam je možno stopiti mirno pred razsojevanje bodočnosti..... Spominjajmo se patriotizma, s katerim smo delovali v dobiček deželi, katera nas je rodila in zaupajmo se svoji vesti.

Zaupajmo vsaj v to, da, kakor koli nas bodo strogo sodili, nikdor se ne bo predrznil dvomiti, da bi mi ne bili storili vselej tega, kar smo mogli in znali, in nikdor ne bo mogel sumničiti, da smo naše to ali ono opustili. —

Nezmotljivost kdo bi mogel zahtevati zlasti v javnih stvarih, na političnem bojišču, kjer v strankarskem boji zavist, dobiček, strast zvija, pači, kvari to, kar je pravo in dobro; kjer nevednost in prekritost (hinavščina) ... spravlja v obup onega, ki išče pravice?

Želimo, da bi milo sodili o nas, in da bi znali, mogli in hoteli naši nasledniki vladno krmilo ročnoješe sukati.

Bratom Slovincem se zahvalim za složno postopanje. V naporih za to, kar smo za dobro spoznali, nas ne prekosi nikdor,

Pri odhodu iz te dvorane bodi naša najviša misel poklon in voščilo sreče presvitemu Cesarju in cesarski hiši. In sledili so Živio, Evviva Franc Josip!

Dopisi.

Iz Kanala, 25. jul. — Od meseca maja sem dohajali so „Soči“ pogostoma dopisi iz Kanala. Predmet vsem je bil kanalski župan blagor. g. Fr. Malnič, in kakšen nasprotnik da je on vpeljavi slov. jezika v urade. Namen nedostojnih napadov pa je bil, njega spodkopati pri prihodu njih občinskih volitev. — S kakšnim vspehom? — Pri volitvi novega starestinstva 27. jun. bil je g. Fr. Malnič enoglasno izvoljen v 3. volilnem redu za starestina; oddani s'o bili v tem redu 104 glasoi. Nasprotniki njegovi pa so propadli v vseh volilnih redih. Pritožba proti volitvi ni se nobena vložila. 20. t. m. je bila volitev novega župana vpriči okrajnega glavarja in dvorn. svetovalca barona Rechbacha. Za župana je bil zopet enoglasno izvoljen g. Fr. Malnič. S tem je on nastopil 18. leto županovanja, ker županuje neprenehoma od l. 1864 naprej. Da je njegovo županovanje občini ne le po volji, ampak tudi koristno, kaže to, da skrbno varuje svojo občino novih doklad, kjer je le mogoče. Da ni nasprotnik vpeljavi slov. jezika v urade, vidi se iz tega, da se v županijski pisarni se strankami slovenski uraduje. — Izid volitve naj nasprotnike uči, da ni varno napadati in spodkopavati mož, ki uživajo splošno zaupanje zaradi svojih zaslog za občinski prospah — Dopisniku, ali dopisnikom, pa svetujem, da se pred vsem dobro na učijo „olikanega Slovenca“, da ne bodo pisali „z vilami“, ampak spodobno. Tako vsaj ne bo olikanemu človeku pod čast, da odgovori in ovrže neresnične trditve. Da bi pa olikan človek odgovarjal na tako robate dopise, kakor so bili oni iz Kanala, ni častno. Potem naj dopisniki skrbijo, da le resnico pišejo. Z obrekovanjem in z lažmi ne koristijo ne stvari, ne dotičnemu listu.

Iz Trsta, 20. jul. Pri sv. Tilhu v Svetem na Krasu je bil 11. t. m. novi somenj, ki je bil že toliko let opuščeni, ali občinski svetovalci in posebno Janez Pipan si so toliko prizadeli, da je somenj zopet oživel! Zavoljo tega truda gre čast in hvala najprej g. Janezu Pipanu in potem drugim udom občinskega sveta, ki so za korist občine sv. Tilha in vse okolice skrbeli. Semenj bo tudi 7. oktobra t. l., posebno za živino; somenj 1. septembra t. l. je pa dan sv. Tilha in tedaj že navadni somenj za vinske posode, les in živino.

Bil sem 11. t. m. pri sv. Tilhu in videl sem, da je vse prav lepo izšlo; — veliko prodajalcev, iz Gorice raznega blaga (kramarji) in živine veliko iz vseh krajev okolice, in veliko se je prodalo po dobri ceni. — Fantje so popoldne napravili pa veselico z domačo godbo, in vse je šlo prav po redu, da ni bilo se bati nobene neprilichnosti. Fantje so z godbo počastili tudi zaslužniše občinarje in njih druge dobre prijatelje.

Se pozno v hladni noči se je vse srčno razveseljaval pri kozarcu prav dobrega domačega terana. A. K.

Iz Rojana. (Izv. dop.) (Konec.) II.

Žaluj mi, Echo! — tvoje tožbe glas naj odmeva do Urana, naj se razširja po Empireju.

Tožno toži, pretožno vest! — ne nad okostjem ljubavi, miru, poštenja, značaja; ne nad okostjem zvestega ti Hijacinta, belečim se v hladni vodi, — penečega se vodovja reke Citerona.

Jadikovanja glas, od starodavne Jadre do opuske Vene — naj ti odmeva pečevje, strmo v nebo molečih se slemená velikana Nanosa. Naj se ti razlega v strašilo, enako glasu Ahileja, — ne nad Citero zemljo miru, sprave, presrečne ljubezni; ampak nad strlečimi pečinami kamenite Korcire.

Glasom, zemljo potresajočim, toži prišlecu: Potopnik, povej Sloveniji, da tu je verolomstvu domovje, jadni stan!

Duh božji pravi apostelju ljubezni: Piši i zapiši! — kar vidiš i čuješ? Vila, radi verolomstva zapuščajoča človekovo bližino, idoča v podzemeljsko hramovje, i meni velava: Piši i zapiši! Pišem i zapišem: Slovenija, tvoj rod je slični sinovom močnega Izraela v okovih trdosrčnega Faraona ob bregovih leno i kalno tekočega Nila.

Nebrojne srage, solze, joka i stoka, truda i trpenja pričajo mu visoko v nebo se vzdviigajoče piramide; spomenki, ki celó požrešni Kronos ni jim kos.

Narode moj! tvojega trpenja piramide segajo še više — do prestola „Alfe“ i „Omega“; „Prvega“ i „Poslednjega“; nad teboj on mora imeti dopadajenje: Blagor krotkim, ker oni bodo nebeško kraljestvo poseli.

Ali potomcem Abrahamu pošlje Jehova rešitelja v osobi Mojsije; kterim on raz nog in rok zdrobi je-klene okove i reši jih zemlje Gesenske.

Narode moj, kedaj tebi se bode prikazal Mojsije ali Jozva, ki bi te prepeljal čez razburkano valovja

Eritreja, i dereče vodovje Jordana v tolikanj zaželeno Jerihon!

Pričela je tebi svitati Zora, dan se dela nad gomilami padlih junakov; — nad grobom Samovim, ki uže toliko stoletij na kraju nepoznanem smrtno spanje spi.

Bodi pripravljen, ko Sionska nevesta, da sprejmeš dostojno njega, ki ima priti. Ali slični si še čedi jagued, mirno se pasoci — od stranij na tebe preže volkovi, i celó v svojej sredi hraniš krvoločno zverjad: katero dejanje meni ne ugaja.

Usta njim so medena, beseda njim je sladka, vedenje njim je nedolžno; a vedi, njim v srci tičita zavist i otrov!

Deloma si slični sinovom puščave, puntajočim se svojemu rešitelju, zavoljo pomanjkanja polnih loncev mesa i egiptovske čebulje. Naj se tebi sline ne cede po egiptovskem bogočastju, kakor molečim Arona; — naj jim zgotovi „zlato tele“ da se mu poklonijo: uklonijo Mamonu. Kakor si pokazal! Pokori se i obžaluj tvoje grehe i se poboljšaj!

Deloma si slični židovom v Babilonu, na bregovih Evfrata, kadečim prijetno dišave Molohu; a srce njim je ostalo zvesto le svojemu Jehovi. A to ni častno, ker pred svetom je treba pričati svoje prepričanje. Ne bodi jenako ovcam, gredočim iz zaprte staje — preje jedna, potem dve, po tri i druge obstoje plašljive z glavo i očima v tla gledaje; kar čini prednica, druge je posnemajo, ako se ona ustavi, se ostale k njej prislone, priproste i mirne, i to: ker nimajo razuma.

Narode moj, ljubi pred vsem pravico i svobodo. Volkovi se v tebe zadirajo, te hočejo oropati zemlje, katero si dobil v last od Boga zagovornika resnice. Kakor kobilice s svojimi perutnicami zakrijejo solace i pokončajo vse, kamor se nastane, tako tebe sovražniki hoté vropati osebné svobode, pravice i narodoljubja. Ne udaj se!

In vi, ki ste nam sovražniki! pri vsaki priliki povdarjate slavni izrek don Margotta, moralj bi spoznati, da ravno ta izrek stoji vam slehern dan, vsako uro pred vašimi očmi, pisaje vam, z neizbrisnimi znaki na stene slevoloka, na kose razpadajočega oblika sodbe Baldasarja: Mene, Tekel, Upharesin.

Ali povdarjana od vas „ljubezen do naroda“, to vi hočete po svoje razkladati, napraviti iz nje avtomatičen kip, ki bi se moral gibati prisiljen po zakritih žicah vaše sebičnosti strankarske i sektarske.

Nevednost se v tem slučaju družu s hudobnostjo — ker hudobnež le ugovarja napram zakonom v naravi, ki stoji zapisani s'e zvezdnatimi znaki na nebesu; hudobnež le zaukuje božjim ukrepom v redu providencialnih dogodkov; hudobnež misli izbrisati iz človeškega srca najplemeniteji občutek: ljubezen do domovine, da bi ga nadomestil s prestujenim robstvom i samega sebe negajajo.

Delajte na to, da se umiré za večno poslednji srditi valevi, ki butajo ob naše nepremakljivo pečevje. —

Mojim sodrugom, vstalim na slavnem openskem poprišču — pa rečem: Naše življenje je vedno le borjenje za lastni obstoj. Bratje! — mi smo enaki boritljiva v hipodromu; eden zadobi zmage venec, ko drugi vrtoglavi v pogubo, v propad. Osrčimo se, slični Herostavu, ki je Hydro zmel, zmel leona — le pazi-mo, da smrtonosni koži v last ne pademo, kakor on t. j. zavisti, neslogi. Zmaga je potem naša! I veruj-mo, da

Zlobe čia se v prah razpade,
Spè za grehom kazni koj,
Ker iz viš Kronides dade
Le pravici čeverst obstoj.

A. B.

Politični pregled.

Dež. zbor bukovinski sklican je na 1. dan meseca avgusta; drugi dež. zbori se otvorijo 2. in 4. sept.

Najlepša novica tega tedna za Hrvate, pa tudi vse druge avstr. Slovane in za Avstrijo je ta, da so Hrvatje sijajno žmagali v Spletu v mestnem zastopu. Oni imajo vsled poslednjih volitev 28 (ali celo 30) svojih v mestnem starestinstvu; Lahi so po najhujši agitaciji prodri samo s 7 kandidati. Pa še te imajo po krivici, ker v Spletu je narod hrvaški. In vendar so italianissimi gospodovali v Spletu okoli 20 let, so italijanci, strahovali in premoženje občinsko strašansko zapravljali. Tem nezgodam so bile prejšnje vlade krive, ki so hodile z ustavoverci in so ti podpirali lahone, kakor jih podpirajo z vso zvijačo tudi zdaj. Tudi zdaj hočejo neki dr. Koppa najeti, da bi pri upravnem sodišču na Dunaji deloval na to, da se poslednje Hrvatov ugodne volitve uničijo. Pa upati je, da jim vse laži nič ne bodo pomagale. Z lažjo in zvijačo so se obdržali doslej; z lažjo

so hoteli slepiti po telegrafski poti svet tudi zdaj, češ, da so Hrvatje premagani. Z zmago v Spletu se pričinja preobrat na jugu v prid državi in Slovanom; naj vpliva ta zmaga tudi na Primorsko v zmislu, kakoršnega nam ni treba pojasnjevati.

V Egiptu niso naredili še miru in ga ne bodo še tako brž. Po večih krajih so Evropejce v velikem številu razmesarili. Arabi paša zbira čete ali prav za prav mohamedansko druhal, jo ščuva, češ, da gre za vero in za odpravo evropskih trinogov. Tudi je napovedal vojsko Angležem in hoče se z njimi do zadnjega bojevati.

Zdaj se je dokazalo z zajetimi pismi, da je Porta bila sporazumljena z Arabijem!

Turčija hoče zdaj sodelovati z Evropo, da bi se mir naredil v Egiptu, zdaj, ko so toliko Evropejcev pomorili, zdaj ko ji gre za kožo, in ste Anglija in Francija oboroženi in z velikimi ekspedicijami na poti v Egipt!

V Aleksandriji se mir sicer povrača; ali Arabi je neki vodo zaprl, in bati se je, da bo voda primanjkovala. Angleži varujejo mesto.

Kedive je razglasil Arabija kot puntarja; pa žuga mu ne s smrtjo, kakor bi tisočkrat najhujše smrtno mučenje zaslužil.

Sueški kanal varujejo; Lesseps, ki ga je vstvaril, je doli in zagotavlja, da se tu ni bati hudega, dokler je on navzoč.

Menijo, da hoče tudi Italija pridružiti se Angliji in Franciji.

V Kavkaškem Rusija zbira neki svojo vojsko; Turčija da je zarad tega osupnena.

Domače stvari.

Posl. Del Torre je v poslednji seji dež. zbora goriškega s krepkimi besedami vtemeljeval svoj predlog kot resolucijo, da se vpelje slov. in ital. kot učni jezik v srednje šole goriške. Resolucija, enoglasno sprejeta, nalaga dež. odboru, da naj že tolikokrat tudi od dež. zbora ponavljeno prošnjo izroči ministerstvu eventualno tudi obema državnima zbornicama. Goriški dopis v „Cittadino“ objavlja, ko omenja to resolucijo, da je na Goriškem šolarjev slovenskih 11799, laških 7356, neroških pa samo šestdeset! In vendar trdijo dopisi od iste strani, da je naša pokrajina laška, v kateri da umè vsakdo ital. jezik kot jezik „del paese“, potem pa tudi, da slovenski gorjani so manj izobraženi, nego Lahii, in da vsled tega morajo Slovenci še le dozorevati, n. pr. za razširjenje volilne pravice v dež. zbor. Pač italianissimi imajo na kako stran kratek spomin.

Dr. pl. Maurovich, 5. t. m. kot župan goriški od cesa ja potrjen, je bil prešlo soboto slovesno nastavljen. Priporočil se je c. k. vladnemu komisarju bar. Rechbachu, da naj sporoči njegovo hvaležnost in zvestobo pred cesarskim prestolom. Povdarjal je na to, da hoče neumorno delovati v blagor mesta, da se vresniči izrek „nulla dies sine linea“, da mu bo prva skrb, deti v red denarno gospodarstvo, zlasti pa tudi prestrojiti mestno upravo. V obč. novi župan je mnogo, mnogo obečal; boljše razmere bi morale nastati, ko bi se količkaj tega uresničilo. Ljudstvo pri instalaciji ni bilo kaj navdušeno, ker govori in piše se o Gorici vedno še toliko, da občinstvo nikakor ne more zaupno gledati v bodočnost.

Po tržaških listih je brati, da se podpisuje v Gorici prošnja, naj bi se dosednji tajnik goriški g. K. Favetti odstrani. Pišejo, da je on veliko zakrivil sedanjih neredov, češ, da se je v vse vtikal. Dalje govore in pišejo, da so se zapisniki računov pačili, in da se zarad tega zasebniki tožijo že pri sodnijah, novi župan pa da je vso stvar izročil v preiskavo. Po takem ljudstvo nikakor se ne more pomiriti, dokler se stvari do čista ne pojasnijo; sicer pa je tudi razkačeno zarad obč. priznanih neredov in hudih vdarcov, s katerimi je morala tržaška namestnija in na posled. deželni zbor s posebnimi ukazi in postavitimi goriško mestno oblast nenavadno hudo, pa zaslužen kaznovati. Ljudstvo terja osebnih sprememb, in dokler se te ne izvrše, ostane v negotovosti in v opravičenem strahu, da bo moralo prehuda bremena v povečani meri tudi nadalje prenašati.

Naj dodamo, da zvečer v dan instalacije je šla na čast novemu županu mestna glasba po mestu in je zasvirala nekaj komadov pred stanovanjem dr. Maurovicha.

Vreme. V goriški okolici imeli smo do srede tako vročino in „kuhalico“, da je polje veliko škodo trpelo. Zlasti zadnje dni je v pravem pomenu besede smodilo in se je smajev duh tudi po zraku razprostiral, kakor da bi bila tu ali tam pogorišča. Nad Gorico so se prikazovali oblaki, ali gorak veter jih

je vselej razprodil. V sredo večer je vendar prihrumel nenavadno hud vihar in z njim in za njim se je vtila parkrat po noči zdatna ploha. OI večerj imamo zopet ozračje, v katerem je možno dihati; bati se je bilo, da bodo ljudje zarad prehude vročine bolehal.

Škriatica ni res da razsaja nenavadno med otroci v Gorici; to laž so menda nalašč raznesli v trž. liste. Vsaj takó se poroča v „L' Eco del Litorale“.

Zrellostna preskušnja na Goriški gimnaziji je bila pod predsedništvom nadzornika dr. Grad-a od 19. do 22. t. m. Z odliko so jo napravili 3, s prvim redom pa 13. Po počitnicah mora 1 ponavljati preskušnjo iz računstva in 3 morajo napraviti še enkrat preskušnjo iz vseh predmetov. Onih, ki so preskušnjo prestali, se posveti največ (8) pravu, 3 medicini, 2 blagoslovju in 2 ali 3 filoz. naukom.

Bogoslovske šole v Gorici se sklenejo v soboto, 29. julija, z zahvalno sv. mašo, ki se bo pela zjutra ob 8. uri v semeniški kapeli. V preteklem drugem semestru je obiskovalo predavanja na bogoslovskem učilišču 56 slušateljev, 53 rednih in 3 izredni. Goriška nadškofija je štela 28 slušateljev, tržaška škofija 15, poreška 5, krška 7 in dunajska nadškofija 1. Razun 3 izrednih studijozov so bili vsi drugi ob enem pitomci ali rejenci goriškega osrednjega semenišča, kjer so dobivali duhovsko odgojo in poduk v duhovskih opravilih. Eden bogoslovec iz tržaške škofije je proti koncu šolskega leta umrl na očetovem domu v Istri še ne 20 let star za sušico, ki si jo je bil nakopal na pazinskem gimnaziju. Bogoslovske šole in semeniško odgojo je dovršilo letos 8 gospodov, in sicer: 3 Goričani iz tolminskega c. k. okrajnega glavarstva, 3 Tržčani in 2 Krčana. Goričani in Krčana so že posvečeni v mašnike; zato ne bo letošnjo jesen mašniškega posvečevanja v teh škofijah. Prihodnje šolsko leto začne 5. oktobra sè slovesno sv. mašo v semeniški kapeli.

Utopil se je po nesreči v Soči šestnajstleten mladenič A. Milok, eden najboljših učencev tretjega razreda na realki. Njegovi starši stanujejo v Gorici in so vsi potrli zavoljo velike zgube.

Porcijunkula se bo obhajala prihodnjo sredo v Gorici pri oo. kapucinih v mestu. Pri kapucinih bo imel slovensko pridigo ob 6. uri zjutra profesor bogoslovja dr. Gregorčič.

Nadvojvoda Karol Ludovik pride 1. avg. v Trst, da odpre razstavo, ostane 2 dni tam in odide 3. avg. v Oglej, da bo navzoč ob odprtji starinskega muzeja in 4. avg. se povrne skoz Gorico na Dunaj.

Toča je dne 22. t. m. popoldne v Deskli na Kanalskem tako potolkla, da je joj! Sadno drevje, kojega ni na Kanalskem nikjer toliko, je letos tako lepe kazala, da je bilo veselje, — a po par minut trajajoči toči je vse golo. Na njem ni niti lepega sadja, niti zelenega perja, tako je, kakor bi bilo pogorelo. Turšica in fižol, tako tudi ajda in sploh vse, kar je zemlja rodila, je tako koutaou, da je strah! Vse morajo posekati ter drugo — ajdo, kdor jo dobi — nasejati. Trta, ki je tudi še precej dobro kazala, je taka, kakor po zimi, uničena je za več let! Veliko gerje je zadelo ubozega kmeta!

Nevedno ljudstvo se hujuje nad „braniteljem toče“, a istega opravičujejo — da je spal!! Žalostna nam majka v obeh slučajih! Y.

Medanski pevski zbor je napravil dne 23. t. m. popoldne iziet v Gradno do č. g. vikarija, da mu pokaže v znamenje spoštovanja sad svojega truda. Vdeležilo se je izleta 8 pevcev, med katerimi je tudi zeldospostovani g. župan Jan. N. Toroš, pa pevovodja g. učitelj Zorzar, kateri je s svojim neutrudljivim prizadevanjem v kratkem času veliko dosegel.

Zapeli so v Gradnem mnogo pesnij, ne le slovenskih, ampak tudi hrvatskih in česko, vse dobro, da se je g. vikarij čudil tolikemu vspehu. Ta večer ga je potrdil v upanji, da so tudi med Brici še zmogni in za dobro vneti možje, katerim za narod slovenski še bje srce. Slava jun! Posebno veselje za Slovenijo je v tem, da Medana, ki je zadnja slovenska postaja na skladovni cesti proti laškemu Karminu, tako čvrsto napreduje. Slava takemu učitelju, ki z lepim petjem slovensko ljudstvo budi in izobrazuje. Slava takemu županu, ki svoj lepi glas in dragi čas za pospešenje slovenskega petja daruje! Slava Medanskemu pevskemu zboru, ki na pragu Furlanije slovenske pesmi prepeva! Naj bi se mnogo takih pevskih zborov ob laški meji osnovalo! V petji je narodna moč; to je narodna vojska. X.

Vabilo k veselici, katero priredi v nedeljo, dne 6. avgusta 1882 Sežanska čitalnica v dvorišči gospod Scaramanga z javno tombolo (dobitki v zlatih), pozdravom, petjem, šaloigro in plesom. Vstopnina 50 kr. — Ker je čisti dohodek odmenjen za „Narodni dom“, sprejemali se bodo hvaležao večji darovi. Začetek točno ob 6. uri zvečer.

Svirala bode godba c. kr. Otočanskega pešpolka grofa Jellačiča št. 79 pod vodstvom kapelnika gosp. Millierja. Iz Trsta pojde poseben vlak poznižani ceni

na polovico ob 3. uri popoldne ter sprejema tudi Nabrežini po znižani ceni (Z Nabrežine se plača tje in sem 54 kr.)

Naprošeni smo prijavit: Županstvo v Števerjanu prosi naj bi mu nemudoma vrnila tista županija, katera bi imela sedaj za podpis prošnjo, namenjeno na vis. c. k. finančno ministerstvo na Dunaju zarad znižanja cenilnih tarif zeml. davka.

Na Goriško se je povrnilo mnogo domačincev iz Aleksandrije v rojstne kraje. Nekateri so prišli brez vsega kot berači, drugi pa, kakor pravijo, bogati z obilim zlatom.

V Kamniku na Kranjskem po novejšem ukazu ne bodo podučevali več očetje frančiškani v tamošnjih šolah, in vendar je še lani vlada izrekla, da učitelji iz onega reda izvrstno poučujejo in vodijo šolo.

Tržaški „Sokol“ je ustanovljen, in je imel v nedeljo občni zbor. Starosta mu je g. J. Vucko v ič. Obleko si hoče takoj napraviti, da pojde deputacija tudi v Sežano k narodni veselici.

Telegrafska zveza med Trstom in Aleksandrijo, ki je bila pretrgana, je zopet v rodu.

Občina oglejska je podelila enoglasno častno občanstvo grofu F. Coroniniju.

Grška vlada je prepovedala vvožnjo rastlin, drevja, perja, sadja, zelcnjave itd. in sicer zarad trtne uši, ki bi se utegnila po taki poti zanesti v deželo.

„Somatologijo“ prof. Erjavca in „Geometrijo“ prof. Lavtarja je naučno ministerstvo potrdilo kot učni knjigi.

Tržaška razstava se otvori 1. avgusta. Vstopniški biljet bo stal za dan 50 kr., v četrtek pa 1 gold. Vstopnina v vrt pol ure pred zatvorjenjem poslopij zvečer bo stala 20 kr. Od 1. avgusta do 15. septembra bo razstava odprta od 8. zjutraj do 6. zvečer; od 16. septembra do 15. oktobra od 9. zjutraj do 5. zvečer; od 16. oktobra do 15. novembra od 10. zjutraj do 4. zvečer. Vsako popoldne bodo na razstavnem prostoru igrale 3 bande, 2 vojaški in — ciganska. Banda priljubljenih „Jelačičev“ pod svojim slovečim kapelnikom g. Millierjem bode došla iz Pulja. Iz Gorice se pričakuje banda regimenta Hess.

Razstavo obiščejo v obitem številu dežele ob sredozemskem morju. Na razstavo je že došlo nad 2000 razstavnih predmetov.

Glavni tajnik izvrševalnega odbora je proračunal, da se stroški za razstavo utegujejo pokriti z dohodki, in da še ostane kakih 12000 glđ.

Naglo se dela na razstavi, in upajo, da bo ob odprtji več delo dovršeno in urejeno.

Vse so priskrbeli, da bodo imeli obiskovalci pri rokah: pošto, telegraf, potem železnico s konji (tramway); tudi vsakovrstnih zabav in veselice ne bo pogrešati. V obč. obečujejo si mnogo o razstavi, in utegnili bi ona biti primerna naprava v spomin, da je letos 500 let, odkar se je Trst pridružil Habsburški, tedaj naši cesarski hiši.

Lepo nameru, patriotsko podjetje bo pa kazilo in grenilo največ ono mesto, katero bi moralo vse storiti, da se petstoletnica poviša. Ali v Trstu so rogovileži irredentarske čete, ki so že od začetka delali največje zapreke napravi razstave, in kakor je videti, nočejo mirovati niti ob razstavi. Žalostna prikazen se ponavlja celó v mestnem zboru tržaškem, kjer novi starešine progressovske stranke delajo upor in zavirajo, da bi se ustanovile delegacija in municipalne komisije.

Vse snujejo v namen, da bi se moral novi mestni svet razpustiti. Ako bi se to zgodilo, bi škodovalo razstavi in slab vtis napravilo ne samo na avstrijske dežele, ampak v še hujšem pomenu na zunanje države. To pa hočejo irredentovci doseči v zahvalo, da Avstrija doprinaša žrtvo za žrtvo za povzdigo tržaške mesta in njegove trgovine. Upajmo, da bo krepka roka voz knila na drugo stran, in upajmo, da patriotsko podjetje tržaško obrodi zaželeni sad.

O razstavi bomo zdaj imeli priliko mnogo poročati; naj bi koristila državi, zlasti pa tudi Slovencem, ki so Trstu najbližji sosedje!

G. dr. Valenta v Ljubljani je dobil naslov vladnega svetovalca.

Dopolnilna volitev za kranjski dež. zbor namesto rajkega dr. Bleiweisa vit. Trsteniškega bo 21. avg. Nameravajo voliti njegovega sina dr. Karola Bleiweisa vit. Trsteniškega.

G. Fr. Gerbič, znani slov. skladatelj in pevec, imenovan je za profesorja na konservatoriji v Lvovu. Slovenci vilemu rojaku srčno častitajo, da so njegovo vrednost drugi slovaški bratje spoznali.

Na shodu kranjskega obrtnega društva v Ljubljani je drž. poslanec Klun izvrstno pojasnil delovanje obrtniškega odseka v državnem zboru, in je pokazal, na katere strani bo boljša nova obrtna postava, kakoršno bo oni odsek v načrtu predložil drž. zboru.

O vsem tem o priliki več.

Štajerski regiment št. 47 je obhajal 300 letnico prav slovesno in vesele v taboru pred Novim mestom dunajskim.

Slovensko društvo na Štajerskem, od vlade potrjeno, vabi štajerske Slovence k obilnemu pristopu in pravi: Zdržimo se! Sezimo si v bratske roke narodnjaki vsakega okraja, slehernega stanu! Borimo se složno za pravice svojega naroda! Odbijajmo vzajemno sovražnike. Skrbimo združeni narodu za dušni in gnotni napredek! Držimo se gesla, po katerem presviti naš cesar Franc Jožef I. slavno vladarijo mogočni Avstriji: „z združenimi močmi“.

Prvi občni zbor bo meseca avgusta.

Kmetijska družba v Celovcu je postavila na svojem vrtu pršno podobo cesarja Jožefa II. Sešlo se je bilo mnogo kmetov od vseh krajev.

Hrvatskoj il' Italiji P Rieč istarskih Hrvata Talianom i svim, na koje spada. Ponukom članka: L'Istria e il nostro confine orientale. — Paolo Tambri, tiskana v „Nuova Antologia“ 1879. Sušak. Primorska tiskara 1880. Ta 80 strani obsežna, za vse primorske Slovence kaj zanimiva in poučna knjižica, ob svojem času že omenjena, dobiva se odslej tudi pri uredništvu „Soče“ po prav nizki ceni, in jo vsem rodoljubom, ki hočejo namere italianissimov dobro ogledati, najtopleje priporočamo.

Posiv! Prišel sem veliko književno delo, — a izvršiti ga ne morem, ako mi ne pomaga celi narod slovenski! Obracam se za tega delj v prvej vrsti na razumnike po Sloveniji, med njimi na prečastite farne predstojnike in gospode učitelje po Slovenskem, na občinske predstojnike in sledujoče na vsacega, ki mi zna svoj kraj natančno opisati, bodi si ženskega ali moškega spola.

Dežela — to je: Kranjska, Štajerska, Primorje z Istro in Koroška — v katerej leži mesto, trg ali vas, lega kraja, oddaljenost kraja od družega, število prebivalcev sleduje občine, njih družbinske razmere, potrebe, blagor, razvade in posebno napake, ki naš narod v obče, njihov dom v socialnem obziru kazé, narodnosti in protinardnosti, stanje vsake občine in zlasti posebnosti slednjega kraja v teritorijalnem ali socialnem obziru, z jedno besedo vse, kar mi podaje moč, da se seznanim z gori rečenimi deželami tako natanko, ko da bi živel v vsacem kraji in v vsacem družbinskem krogu sam. — Opominati pa moram posebno in polagati na srce častitim poročevalcem, katerih se upam, v kratkem zbere nebrojno — vestnost in poštenost in poročevanju! kajti neresnično poročilo od kod kazilo bi celo podjetje in to ne v mojo, ampak v nečast poročevalčev! Ker ne morem in — ne smem razodeti, s čim nameravam obdariti svoj narod, podajem v malo opravičenju svoje ponižne zahteve zagotovilo, da nikomur ne bode žal za to, kar je k temu pomogel.

Naj še dostavim, da cesar sem ravnokar prosil, se prav nič ne dotika preteklosti naše, ampak samo statistike sedanje Slovenije in le samo Slovenije! Pisma naj se pošiljajo po mojem naslovu in, ker hočem nadaljevati uže z novim letom, — prosim čast. sodelovalce, da bi do tega časa dovršili svojo stvar.*)

S spoštovanjem Lovro Vega.

V Kamniku na Kranjskem pri Ljubljani 9. rožnika 1882.

Tržno poročilo

V Gorici, 28. julija 1882.

Kolonijali. Kava: Moka gl. 168—170; Ceylon ena po gl. 138—146, druga (Perla) 162—164; Portoriko gl. 128—136; Malabar gl. 108—116; St. Domingo gl. 104—106; Rio fin gl. 100—102 in srednji gl. 85—93; Santos spodnji in fin gl. 96—102, Sladkor raf. domač gl. 51—53; Melis gl. 47.50—48 tolčen gl. 45.50—46.

Sadje. Rožiči gl. 10—12; mandelji gl. 94—100; grozdje suho (opaša) gl. 34—36; sultanina nova gl. 54—60.

Mast, sir in olje. Maslo gl. 82—94; mast ogerska gl. 83—85; slanina domača in ogerska gl. 80—84; sir pijačentinski, star gl. 140—180; pekoring gl. 140—148; sir bovški star gl. 115—120 in letošnji gl. 78—80; olje olivno (oljčno) najfineje gl. 70—72, fino gl. 64—66, srednje gl. 54—58; Corfu gl. 50—58; Raguza gl. 44; istrsko gl. —43; petrolej v sodcih gl. 15.25—15.50, v zabojih gl. 18.50—19. Vse navedene cene po 100 kg. (kil., kvintal).

Žito, moka in riž. Pšenica hekt. (100 litrov) gl. 8.40—8.80 sirk gl. 7—7.50; rž gl. 7.50—8; ječmen pehan (kaša) gl. 10—10.25; oves gold. 4.—; fižol gl. 9—11. Kdor hoče preračunati na staro mero, naj računui 31 litrov star pol., pri ovsu 5 lit. več.

* Namera podpisanega je za Slovence silno imenitna in vse hvale vredna, ker na podlogi tako nabranega gradiva bo še le možno praktično raznevrstne načrte v blagor našega naroda snovati. Zato naj vabeta vsi rodoljubi vestno in z veseljem podpirajo.

Riž (rajž) je najfineji 100 kil. gl. 23—25, drugih vrst pa po gl. 19.22, 18—19 in 15.50—16. Moka št. I 100 kil. gl. 20.20, II gl. 18.70, III gl. 17.30, IV gl. 16.20, V gl. 13.80, VI. gl. 9.70. Otrobi z vrečo 100 kil. drobni gl. 5.50 debeli gl. 5.20.

Spirit in vino. Žganje domače hekt. gl. 46.—48, špirit raf. gl. 37.—38; vino črno gl. 24—26; belo gl. 22—24.

Poslano.*)

Vesela vnuemu okraj. šol. sovétu v Tolminu.

Slišal sem, da ste začeli nekam „šparati“. Prav dobra misel — izvrsten sklep — naš kmet uže komaj „doklada“ — prav imate — zato Vas hvalim! Vendar — če smem — pa tole povem: „Šparajte,“ gospoda, še drugé!

V Kobaridu, dne 21. julija 1882.

Duh. pomočnik.

*) Uredništvo ni odgovorno ni za obliko ni za zadržaj.

Javna zahvala.

Od leta 1860 sem po nesreči silno trpel z arad božjasti.

Bolezen ta me je nadlegovala, ker sem bil padel s hišnega, tretjega nadstropja. S prva so se napadi ponavljali samo po dvakrat v letu, potem pa od leta 1874 prav hudo po vsak teden. Padal sem brez zavesti, škodoval sem si jezik in peniti se mi je začelo s krvjo v ustih, takó da sem bil zares prav po bit človek.

Vsi pomočki, katere smo starši in jaz porabili, ni-so nič zdali. Potem pa sem izvedel leta 1879 naslov gospoda dr. Silvija Boasa od bolnika Hochmanna iz Karlsburga (v Sedmograškem), ki, kakor so mi povedali, je bil ozdravljen od božjasti po gospodu dr. Boas-u. Vsled tega sem prosil pismeno gospoda dr. Boasa, da bi me začel zdraviti po svoji čudoviti metodi. Hvala Bogu, to je bila največa sreča, ktere sem mogel biti deležen; kajti zdaj vživam zopet zdravo življenje.

Eno leto je že, odkar me božjast ni napadala, čutim se v obče kot prerajenega na vsako stran, kot najzdravejši človek.

Iz hvaležnosti potoval sem ta mesec k gospodu dr. Boas-u in sem mu izkazal osebu svojo hvaležnost. Naj se pač obrnejo vsi, ki trpe zaradi krča ali nervoznosti, v božjem imenu zaupno do g. dr. Boasa.

Josip Gáspár,

zasebnik.

Josip Gáspár

Kronstadt

Da je gospod Josip Gáspár to izjavo tukaj storil uradno in lastnoročno podpisal, se potrjuje.

Kronstadt, 31. oktobra 1881

Za uradno glavarstvo

Aleksander Szaboz,

poličijski komisar.

Pečat

mestnega glavarstva

Kronstadt.

Francosko žganje s soljo

(Eau de vie de France) Franzbrantwein mit Salz napravil pod nadzorstvom po izvornem predpisu iznajdnika Viljema Lee-ja

G. CRISTOFOLETTI

To zdravilo, katero sem jaz napravil, pomaga brž, prej kot katero drugo, proti zunanemu in notranjemu vnetju opeklinam in spekljam, proti novim napadom, neuhu, rakom, dristi, natoku krvi v glavo za obvarovanje zobov, proti otiski, dissenteriji, bolečinam, na obrazu, v ušesih, v glavi, zlati žili, urzlici, ozebkom, putiki, neprebavnosti, bolečinam na jetrih, na očeh, zastarelim ranam, vpičenju osnemu in mušičnemu skrnjaku, kurdeju, žovam in omotici.

Veliko spričeval imamo, ki potrjujejo moč tega izvrstnega zdravila.

V 70. letu svoje starosti sem si popolnem ozdravil prste na rokah s francoskim žganjem in soljo.

G. Senitsky, c. k. finančni komisar l. r.

Z Vašim francoskim žganjem s soljo sem dosegel najboljše vspehe, za katere se Vam neskočno zahvaljujem

Alojz lobučar, župnik in dekan v pokoji.

Prodaja se v izvornih boteljkah po 40 kr. samo pri G. Cristofolletti-ji, lekarju in c. k. dvornem priskrbniku v Gorici na Travniku 14. pri Skofiji.

POZOR!

Božjast.

Oni, ki bolehalo zaradi krča ali živcev, in vsi ki se zanimajo za take bolezni in iščejo gotovega zdravila, naj si zaupno priskrbe brošuro dr. Boasa.

Brezplačno in franco jo razpošilja

DR. BOAS

Pa. is, Avenue Kléber, 10

Champs-Élysées.

gela Parlagi, prej firma Brachfeld et Wellisch München, zdaj Paris Avenue Wagram, 29 ne razpošiljajo več moje brošure, ker sem jim jo odtgnil.

Tiskavnice

(vinske prese)

najnovejše sestavo, potrebujejo malo prostora, tiskajo s podvojeno naglostjo proti prejšnjim tiskavnicam, so ročne, trdno in trajno sestavljene, se iredelujejo od najmanjšem do največe velikosti za velike vino-rejce. Garaucija, spričevala o 1000 že izdelanih tiskavniha. Pisane podobe in cene na zahtevo brezplačno in franko. **Grozdni mlini** najnovejše sestave. **Naroče naj se podvižejo, PH. MAYBARTH & Co.** na Dunaji II, Praterstrasse 66. Fabrik in Frankfurt a. M.

Bergerjevo medicinsko

MILO IZ SMOLE (THEERSEIFE).

Priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se skoro v vsch evropskih državah s sijajnim vspehom proti vsakovrstni nečistosti na polti,

posebno proti kroničnim in luskinastim lišajem, hrastam, nalezljivim hrastam, proti rudečemu nosu, ozebljimi, potenju nog, prhljaju na glavi in bradi. —

Bergerjevo milo iz smole ima 40% smole iz lesa, n se bistveno razločuje od vseh drugih smol, ki se prodajajo. — Da se prekanjanju izogneš, zahtevaj določno **Bergerjevo milo iz smole** in glej na znani zavitek.

V dolgih in hudih poltnih boleznih rabi se z vspehom na mestu mila iz smole **Bergerjevo med smolnato-žvepleno milo**; kdor bi hotel ineti rajši to, naj zahtevo edino **Bergerjevo smolnato žvepleno milo**, ker zunanja ponarejanja so brezvspešni izdelki.

— Kot neostro milo iz smole za odstranjenje nečistostij na polti, zoper hsasto na polti in glavi otrok, kakor kot neprekosljivo kosmetično mlo za vmivanje in kopanje za vsakdanje rabo rabi:

Bergerjevo glicerina milo iz smole, ki ima 35% glicerine in je fino perfumano.

Cena za komad vsake vrste 35 kr. v becauro vred.

Glavni razpošiljavec: lekarnar G. Heil v Opavu.

Glavna zaloga za Gorico pri gg. lekarnarji

F. Cristofolletti (Zanetti) in A. Franzoni.

Le enkrat

se ponuja tako dobra prilika; da se more izvrstna ura za polovico ceno kupiti.

VELIKA RAZPRODAJA

Po vsej Evropi nastalo politične razmere se tudi Švice niso ognile i zato se je mnogo delalcev izselilo, vsled česar se rušijo tudi fabrike. Tako je i prva znameniteja urarnica, katero mi zastopamo, zdaj zaprta i nam poverjena razprodaja njenih izdelkov. Tako imenovane Washington žepne ure so najboljše ure na svetu, izvenredno krasno vrezljane i vezene i po ameriškem sestavu napravljene.

Vse ure so na sekunde repasirane i mi dajemo poročstvo za v ako uro na 5 let.

Za dokaz gotovega poročstva i stroge solidnosti se s tem javno obvezujemo, da hočemo vsako uro, ki ni polvilji, nazaj vzeti i zamenjati

1000 žepnih remontoir ur, navijajo se brez ključa, s stalnim zaklopcom, izvenredno točno na sekunde regulirane, razen tega po novem načinu elektrogalvaniški pozlačene, z verižico, medaljonom itd. poprej gl. 25, zdaj ena le po 10 gl. 20 kr.

1000 krasnih ur na kotvo iz srebro-nikla, na 15 rubinih, z emajliranim kazalom, za sekunde, kristalnim plošnatim steklom, poprej gl. 21, zdaj ena le gl. 7.25, vse na sekunde repasirane.

1000 ur na vreteno, z izrezanim zaklopcom in srebro-nikla, kristalnim plošnatim steklom na 8 rubinih, najnatanjčnje repasirane, z verižico, medaljonom i žametnim etujem, poprej gl. 15, zdaj ena le gl. 5.60

1000 ur na kotvo, iz čistega 13 lotnega srebro po c. k. puncovnem uredu pregledane, na 15 rubinih, razen tega električno pozlačene, najnatanjčnje regulirane. Te ure so poprej stale 23 gl., zdaj pa stoje le gl. 13.40

1000 Washington remontoir žepnih ur iz pravega 13 I. teškega srebro, po c. k. puncovnem uredu pregledane. Poročstvo se daje, da so najtočnije na sekunde repasirane, notranja sestava je iz nikla i teh ur ni treba nikoli popravljati. Taka ura je veljala poprej gl. 35, zdaj pa se dobiva za neverjetno ceno 16 gl. Razen tega se dobiva z uro vred zastoj verižica, medaljon, etui iz žameta i ključ.

1000 pravih zlatih ur za gospé, na 10 rubinih, prej 40 gl., zdaj 20 gl.

1000 remontoir ur iz pravega zlata za gospode ali gospé, prej 100 gl., zdaj 40 gl.

650 ur za zid z najlepšim emajliranim okvirom in bitnim kladivom, poprej 6 gl. 75 kr.

650 ur budilnic z udarcem, ki prav dobro tolče, najnatanjčnje regulirane, tudi pripravne za misne pisane; poprej 12 gl., zdaj le 4 gl. 80 kr.

650 ur z nihalom v najlepše izdelavi visoki gotiški omarici, navijajo se vsacih 8 dni, najtočnije na čas regulirane, izvenredno lepe i krasne. — Ker ima taka ura še po 10 letih dojno vrednost, ne imela bi se v nobeni hiši pogrešati, posebno ker je taka res krasota sobi. Tako ure so poprej veljale po 35 gl., zdaj pa izjemno le 15 gl. 75 kr.

Kadar se naročujete ure z nihalom, treba je priložiti zagotovščino. Napis:

Razprodaja ur

urarnice Ph. Fromma

Dunaj, Rothenthurmstrasse št. 9, partere